

BPA (NEP) Sem.2 Examination

DSC-M-123 DKT

Introduction of Indian Classical Dance (Kathak)

Time : 2-00 Hours]

May-2025

[Max. Marks : 50

- Q.1 (A) Write about Vritti 5
 પ્ર.1 (એ) વૃત્તિ વિશે લખો
 (B) Write about Pravritti 5
 (બી) પ્રવૃત્તિ વિશે લખો
- OR
- (A) Write about Jaipur Gharana
 (એ) જયપુર ધરાના વિશે લખો.
 (B) Write about Lucknow Gharana
 (બી) લખનૌ ધરાના વિશે લખો
- Q.2 (A) Write about Ashtanayika 5
 પ્ર.2 (એ) અષ્ટનાયિકા વિશે લખો
 (B) Write about Nayakbheda 5
 (બી) નાયકભેદ વિશે લખો
- OR
- (A) Write about Natyashastra
 (એ) નાટ્યશાસ્ત્ર વિશે લખો.
 (B) Write about Abhinayadarpan
 (બી) અભિનય દર્પણ વિશે લખો
- Q.3 (A) Write about Nayika according to legal status 5
 પ્ર.3 (એ) સામાજિક સ્થાન પ્રમાણે નાયિકા વિશે લખો.
 (B) Write about Banaras Gharana 5
 (બી) બનારસ ધરાના વિશે લખો.
- OR
- (A) Write about Nayak Lakshana
 (એ) નાયક લક્ષણા વિશે લખો
 (B) Write about Nayika Alankar
 (બી) નાયિકા અલંકાર વિશે લખો
- Q.4 (A) Write about Nritta 5
 (એ) નૃત્ત વિશે લખો
 (B) Write about Natya 5
 (બી) નાટ્ય વિશે લખો
- OR
- (A) Write about Natyagruh
 (એ) નાટ્યગૃહ વિશે લખો
 (B) Write about Purvaranga
 (બી) પૂર્વરંગ વિશે લખો

Q.5 (A) Match the following. સાચા જોડકા જોડો

1. Bharat

ભરત

2. Rasa

રસ

3. Bhava

ભાવ

4. Angik Abhinaya

આંગિક અભિનય

5. Natyashastra

નાટ્યશાસ્ત્ર

a. Expression

અભિવ્યક્તિ

b. Sage who wrote the Natyashastra

નાટ્યશાસ્ત્રના લેખક

c. Aesthetic experience

ભાવનાત્મક સ્વાદ

d. Use of body movements

શારીરિક હલનચલન

e. Treatise on performing Arts

નાટ્યકલાનું ગ્રંથ

5

(B) Answer in one word. એક શબ્દમાં જવાબ આપો

1 How many types of Vritt?

વૃત્તિના કેટલા પ્રકાર?

2 How many types of Pravritti?

પ્રવૃત્તિના કેટલા પ્રકાર?

3 How many Nayika as per situation?

અવસ્થા પ્રમાણે કેટલી નાયિકા?

4 How many type of Bhava?

ભાવના કેટલા પ્રકાર?

5 How many type of Rasa?

રસના કેટલા પ્રકાર?

5

1205E595-3

Candidate's Seat No: _____

BPA (NEP) Sem.2 Examination
DSC-M-123 MPT
Introduction of Percussion Instruments

Time : 2-00 Hours]

May-2025

[Max. Marks : 50

Unit – 01.

- (A) Write details about the string instruments. (5)
(B) Write details about the wind instruments. (5)
- OR**
- (A) Write details about the Percussion instruments.
(B) Write details about the Metallic instruments.

Unit – 02.

- (A) Give three - three examples of each types of the following musical instruments. (5)
(1) String, (2) Wind, (3) Percussion and (4) Metallic instruments.
(B) Write about the working of the String instruments. (5)
- OR**
- (A) Write about the working of the Wind instruments.
(B) Write about the working of the Percussion instruments.

Unit -03.

- (A) Write about the working of the Metallic instruments. (5)
(B) Write about the origin of Tabla / Pakhawaj as a percussion instrument. (5)
- OR**
- (A) Give an introduction of the different parts of Tabla / Pakhawaj .
(B) Give etlist four names of the Gharanas of Tabla / Pakhawaj Vadan.

Unit – 04.

- (A) Which types of woods are use in making of Tabla / Pakhawaj. (5)
(B) Which types of metals are use in making of Banyaan. (5)
- OR**
- (A) Write about the main "Three types lay".
(B) Write the definition of "Tihai" with one example.

(P.T.O)

E595-4

Unit -05.

Choose the correct option and answer the following questions. (Any Ten)

(10)

(01) Which category of instrument is Sitar?

(01)

(a) Stringed instrument (b) Wind instrument (c) Percussion instrument (d) Metallic instrument.

(02) Which category of instrument is Bansuri?

(01)

(a) Stringed instrument (b) wind instrument (c) Percussion instrument (d) Metallic instrument.

(03) Which of the following instruments belongs to the Percussion category?

(01)

(a) Tabla – Pakhavaj (b) Sarangi (c) Bansuri (d) Manjira.

(04) Which of the following sentences comes under the category of solid instruments?

(01)

(a) Tabla – Pakhavaj (b) Sarangi (c) Bansuri (d) Manjira.

(05) Which of the following instruments comes under the category of “swar vaadhya” ?

(01)

(a) Tabla (b) Pakhavaj (c) Manjira (d) Harmonium.

(06) Which of the following instruments is used as rhythm instrument?

(01)

(a) Tabla – Pakhavaj (b) Sarangi (c) Flute (d) Sitar.

(07) “Pakhavaj” is used with which classical singing style?

(01)

(a) Dhrupad - Dhamar singing (b) Khayal singing (c) Thumri singing (d) Lokgeet.

(08) With which classical singing style is the “tabla” used?

(01)

(a) Dhrupad singing (b) Khayal singing (c) Lavani (d) Dhamar song.

(09) In which rhythm is the “Bada Khayal” bandish sung?

(01)

(a) Medium Tempo (b) Drut lay (c) Very Slow tempo (d) Very Fast Tempo

(10) In which ‘Lay’ is the “Chota Khayal” bandish sung?

(01)

(a) Ati Vilambit lay (b) Ati Drut lay (c) Vilambit lay (d) Madhya Lay.

(11) What is the first measure of any rhythm called?

(01)

(a) Sam (b) Atrathon (c) Tali (d) Khand-Vibhag.

(12) What is used to indicate a group of different measures?

(01)

(a) Even (b) Frequency (c) Clapping (d) Division.

યુનિટ -01.

- (A) તંતુ વાદ્યો વિશે વિગતો લખો. (5)
(B) શુષ્કિર વાદ્યો વિશે વિગતો લખો. (5)

અથવા

- (A) તાલ વાદ્યો વિશે વિગતો લખો.
(B) ધન વાદ્યો વિશે વિગતો લખો.

યુનિટ -02.

- (A) નીચેના દરેક પ્રકારના સંગીત વાદ્યોના ત્રણ-ત્રણ ઉદાહરણો આપો. (5)
(1) તંતુ વાદ્ય (2) અવનધ વાદ્ય (3) શુષ્કિર વાદ્ય અને (4) ધન વાદ્યો.
(B) તંતુ વાદ્યોના કાર્ય વિશે લખો. (5)

અથવા

- (A) શુષ્કિર વાદ્યોના કાર્ય વિશે લખો.
(B) અવનધ વાદ્યોના કાર્ય વિશે લખો.

યુનિટ - 03.

- (A) (B) ધન વાદ્યોના કાર્ય વિશે લખો. (5)
(B) અવનધ વાદ્યો તરીકે તબલા/પખાવજની ઉત્પત્તિ વિશે લખો. (5)

અથવા

- (A) તબલા/પખાવજના વિવિધ ભાગોનો પરિચય આપો.
(B) તબલા / પખાવજ વાદનના ઘરાનાઓના ચાર નામ આપો.

યુનિટ - 04.

- (A) તબલા / પખાવજ બનાવવામાં કયા પ્રકારના લાકડાનો ઉપયોગ થાય છે ? (5)
(B) "બાંયાં" બનાવવામાં કયા પ્રકારની ધાતુઓનો ઉપયોગ થાય છે. (5)

અથવા

- (A) મુખ્ય "ત્રણ પ્રકાર ની લય" વિશે લખો.
(B) એક ઉદાહરણ સાથે "તિહાઈ" ની વ્યાખ્યા લખો.

યુનિટ -05.

સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો અને નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (કોઈ પણ દસ)

(01) "સિતાર" એ કઈ શ્રેણીનું વાદ્ય છે ?

(અ) તંતુવાદ્ય (બ) સુશીર વાદ્ય (ક) અવનધ્ય વાદ્ય (ડ) ઘન વાદ્ય.

(10)

(01)

(02) "બાંસુરી" એ કઈ શ્રેણીનું વાદ્ય છે ?

(અ) તંતુવાદ્ય (બ) સુશીર વાદ્ય (ક) અવનધ્ય વાદ્ય (ડ) ઘન વાદ્ય.

(01)

(03) નીચે દર્શાવેલા માંથી કયું વાદ્ય "અવનધ્ય વાદ્ય" ની શ્રેણીનું છે ?

(અ) તબલા - પખાવજ (બ) સારંગી (ક) બાંસુરી (ડ) મંજીરા.

(01)

(04) નીચે દર્શાવેલા માંથી કયું વાદ્ય "ઘન વાદ્ય" ની શ્રેણીમાં આવે છે ?

(અ) તબલા - પખાવજ (બ) સારંગી (ક) બાંસુરી (ડ) મંજીરા.

(01)

(05) નીચે દર્શાવેલા માંથી કયું વાદ્ય "સ્વર વાદ્ય" ની શ્રેણીમાં આવે છે ?

(અ) તબલા (બ) પખાવજ (ક) મંજીરા (ડ) હાર્મોનિયમ.

(01)

(06) નીચે દર્શાવેલા માંથી કયું વાદ્ય "તાલ વાદ્ય" તરીકે ઉપયોગમાં લેવાય છે ?

(અ) તબલા - પખાવજ (બ) સારંગી (ક) બાંસુરી (ડ) સિતાર.

(01)

(07) "પખાવજ" નો ઉપયોગ કઈ શાસ્ત્રીય ગાયન શૈલી સાથે કરવામાં આવે છે ?

(અ) ધ્રુપદ ધમાર ગાયન (બ) ખ્યાલ ગાયન (ક) ઠુમરી ગાયન (ડ) લોકગીત.

(01)

(08) "તબલા" નો ઉપયોગ કઈ શાસ્ત્રીય ગાયન શૈલી સાથે કરવામાં આવે છે ?

(અ) ધ્રુપદ ગાયન (બ) ખ્યાલ ગાયન (ક) લાવણી (ડ) ધમાર ગીત.

(01)

(09) "બડા ખ્યાલ" ની બંદીશને કઈ લય માં ગાવામાં આવે છે ?

(અ) મધ્ય લય (બ) ધૃતલય (ક) વિલંબિત લય (ડ) અતિ ધૃતલય.

(01)

(10) "છોટા ખ્યાલ" ની બંદીશ ને કઈ લઈ માં ગાવામાં આવે છે ?

(અ) અતિ વિલંબિત લય (બ) અતિ ધૃતલય (ક) વિલંબિત લય (ડ) મધ્યલય.

(01)

(11) કોઈપણ તાલની પ્રથમ માત્રાને શું કહેવાય છે ?

(અ) સમ (બ) આવર્તન (ક) તાલી (ડ) ખંડ-વિભાગ.

(01)

(12) જુદી જુદી માત્રાઓના સમૂહને દર્શાવવા માટે શેનો ઉપયોગ થાય છે ?

(અ) સમ (બ) આવર્તન (ક) તાલી (ડ) ખંડ-વિભાગ.

(10)

1205E595 - 7

Candidate's Seat No: _____

BPA (NEP) Sem.2 Examination
DSC-M-123 MVT

Introduction of Hindustani Classical Music

Time : 2-00 Hours]

May-2025

[Max. Marks : 50

Q. 1. Write the definitions of following.

1 Sangeet 2 Aroh - Avro 3 Alankar 4 Thaata 5 matra

પ્ર.૧ વ્યાખ્યાઓ લખો.

૧) સંગીત ૨) આરોહ - અવરો ૩) અલંકાર ૪) થાટ ૫) માત્રા

Q. 2. Write about the parts of Flute.

પ્ર.૨ બાસુરી ના અંગો વિશે લખો.

OR

Q.2. Write about Pt.Omkarnathji.

પ્ર.૨. પંડિત ઓમકારનાથજી વિશે લખો.

Q. 3 Explain the types of musical instruments

પ્ર. ૩ વાદ્યોના પ્રકારો વિશે જણાવો.

OR

Q.3. Write about Pt.Bhimsen Joshi.

પ્ર.૩. પંડિત ભીમસેન જોશી વિશે લખો.

Q. 4 Write the answer in short.

1) Explain swar and its types.

2) What is Saptaka and its types?

3) What is Naad and its types?

4) Write about alap and explain its types.

5) Write about laya and its different types

પ્ર.૪ ટૂંકમાં જવાબ લખો.

૧) સ્વર કોને કહેવાય અને તેના પ્રકારો વિશે જણાવો.

૨) સપ્તક કોને કહેવાય અને તેના પ્રકારો જણાવો.

૩) નાદ કોને કહેવાય અને તેના પ્રકાર જણાવો.

૪) લય કોને કહેવાય અને તેના પ્રકારો વિશે જણાવો.

૫) આલાપ કોને કહેવાય અને તેના પ્રકારો જણાવો.

Q.5 True false

1) In Palushkar swara lipi a line is raised above the komal swara.

2) Taan Poora is known as Susheervadya

3) Violin is known as a Vitat instrument

4) In BhatKhande swara Lipi Suddha Swara is been marked by a sleeping line under the note.

5) Tabla is known as a Ghan instrument.

6) Bhatkhandeji composed 72 thats.

7) Harmonium is known as Ghan instrument

8) In the Bhat Khandeswara Swara system a standing line is drawn next to the Swara to indicate Tivra Swara.

9) In Thaata Bhairav, **Re** and **Dha** sounds komal.

10) The number of shruti useful in music is considered to be 30.

પ્ર.૫ ખરા ખોટા.

૧) પલુશ્કર સ્વર લિપિમાં કોમલ સ્વર ની ઉપર ઉભી લીટી કરવામાં આવે છે.

૨) તાન પૂરો એ સુશીરવાદ્ય તરીકે ઓળખાય છે.

(P.T.O)

- ૩) વાયોલીન એ વિતત વાદ્ય તરીકે ઓળખાય છે.
- ૪) ભાતખંડે સ્વરલિપીમાં શુદ્ધ સ્વર નીચે આડી લીટી નું ચિન્હ કરવામાં આવે છે.
- ૫) તબલા એ ઘન વાદ્ય તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- ૬) ભાતખંડે 72 થાટ ની રચના કરી હતી.
- ૭) હાર્મોનિયમ એ ઘન વાદ્ય તરીકે ઓળખવામાં આવે છે.
- ૮) ભાતખંડે સ્વરલિપિ પદ્ધતિમાં ત્રીજા સ્વરને દર્શાવવા સ્વરની બાજુમાં ઊભી લીટી કરવામાં આવે છે.
- ૯) થાટ ભૈરવમાં રે ધુ સ્વર કોમળ લાગે છે.
- ૧૦) સંગીત ઉપયોગી શ્રુતિ ની સંખ્યા 30 ગણવામાં આવી છે.

Q.6 Find the right option.

- 1) Shadaj And Pancham these two swara are known by which other name?
(Chal swar), (achal swar)
- 2) Out of 12 swar, how many are fixed swar?
(5,4 3)
- 3) Which symbol is used to represent a mandra tone?
1 dot below the swar. 2 dot over the swar
- 4) Which two Swaras are Komal in Thaata kafi.
1. (GA - NI) 2. (GA - DHA)
- 5) What is a group of eight Swaras called?
1. Saptak 2. (Ashtak)

પ્ર. ૬ યોગ્ય વિકલ્પ શોધો.

- ૧) ષડજ અને પંચમ આ બે સ્વરને કયા બીજા નામથી ઓળખાય છે
(ચલ સ્વર)કે (અચલ સ્વર)
- ૨) 12 સ્વરોમાંથી અચલ સ્વર કેટલા હોય
(૫,૪ ૩)
- ૩) મંદ્ર સ્વરને દર્શાવવા કયા ચિન્હ નો ઉપયોગ કરવામાં આવે છે
૧ સ્વર નીચે બિંદુ. ૨ સ્વર ઉપર બિંદુ
- ૪) થાટ કાફી માં કયા બે સ્વર કોમળ લગાવવામાં આવે છે
૧. (ગ - ની) ૨.(ગ-ધ)
- ૫) આઠ સ્વરોના સમૂહને શું કહેવામાં આવે છે
૧.(સપ્તક) ૨.(અષ્ટક)

Q.7 Connect the following links.

1. Komal Ga - Sadharan Ga
2. Sa - Suddha Re
3. Komal Re - Sa
4. Pa - Suddh Dha
5. Komal Dha - Pa

પ્ર. ૭ નીચેના જોડકા જોડો.

૧. કોમળ ગ - સાધારણ ગ
૨. સા - શુદ્ધ રે
૩. કોમલ રે - સા
૪. પ - શુદ્ધ ધૈવત
૫. કોમળ ધ. - પ